

El Colombiano. De pers als strijdtoneel in het Colombiaanse conflict.

Author: Ahrens, Lula

Year: 2006

Document type: Student thesis

Full text: [El Colombiano. De pers als strijdtoneel in het Colombiaans conflict..doc](#)

Abstract: In Colombia vormen de massamedia als onderdeel van het gewapende conflict een symbolisch slagveld. Hier bevechten de regering, strijdkrachten, guerrilla en paramilitairen elkaar niet met wapens, maar met subtieler geschut; het gesproken, geschreven of opzettelijk verzwegen woord. De oorlog die in de media wordt uitgevochten, is een halszaak voor alle betrokken partijen. Dat heeft gevolgen voor het brein achter die media; de Colombiaanse journalisten. Nergens in Latijns-Amerika werken journalisten onder risicovollere omstandigheden dan in Colombia. Ze moeten omzichtig manoeuvreren temidden van een ingewikkeld binnenlands conflict, waarin verschillende gewapende actoren elkaar bestrijden. Wanneer deze journalisten in de ogen van één van de betrokken partijen een verkeerde zet doen, kunnen ze rekenen op een vergelding; een bedreiging of, in het ergste geval, een moord. Die risicovolle werksituatie heeft gevolgen voor hun rol binnen het conflict en de Colombiaanse maatschappij. In een democratische samenleving vervullen de massamedia als spreekbuis van de civiele maatschappij een sleutelrol in de verdieping en consolidering van de democratie. Als [] waakhonden van de democratie[] kunnen ze bijvoorbeeld onacceptabel gedrag van politici of andere actoren publiekelijk aan de kaak stellen, en daarmee machtsmisbruik voorkomen. Colombia is formeel een democratie, maar de regeringsmacht is er niet soeverein als gevolg van een machtsstrijd tussen de staat, de guerrilla en paramilitairen. Die machtsstrijd beïnvloedt de functie die de massamedia horen te vervullen binnen de Colombiaanse maatschappij. Tegelijkertijd hebben deze massamedia de mogelijkheid om door bewerking van de publieke opinie de loop van het Colombiaanse conflict indirect te beïnvloeden. Omdat de Colombiaanse media binnen het conflict zowel deze onmogelijke als onmisbare plaats innemen, heb ik ze verkozen tot scriptie-onderwerp. Dit onderzoek richt zich op de Colombiaanse pers. Mijn onderzoekscasus is het dagblad El Colombiano, de op één na meest gelezen krant in Colombia, een krant met een uitstekende reputatie. Dit dagblad wordt overal in Colombia gekocht en gelezen, maar is oorspronkelijk het regionale dagblad van de provincie Antioquia. Het

hoofdkantoor van El Colombiano is gevestigd in Medellín, met ruim twee miljoen inwoners Colombia's op één na grootste stad. Medellín, hoofdstad van de provincia Antioquia, dankt zijn roemruchte reputatie aan meer dan de legendarische drugsbaas Pablo Escobar en zijn Medellíncartel alleen. Deze stad kende sinds het stuklopen van Belisario Betancurt's vredesbesprekingen met de FARC het hoogste stedelijke moordcijfer in Colombia. In de buitenwijken van Medellín woedde in 2002 een stadsoorlog tussen paramilitairen, guerrillamilities en de Colombiaanse strijdkrachten. En Medellín is de thuisbasis van de als eerste gedemobiliseerde paramilitaire groepering Bloque Cacique Nutibara. De geschiedenis van Medellín en de landelijke invloed van El Colombiano maken deze krant tot een relevante onderzoekscasus. Het is niet ondenkbaar dat gebeurtenissen van nu en de afgelopen jaren van invloed zijn (geweest) op de inhoud van deze krant. De centrale vraag die ik tijdens mijn scriptie-onderzoek voor ogen had, is daarom: Hoe beïnvloeden de guerrilla, paramilitairen, strijdkrachten en de Colombiaanse regering de berichtgeving in El Colombiano?